

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
valtiovarainministerio@vm.fi

tiedoksi: antti.sinkman@vm.fi, jukka.vanhanen@vm.fi

Viite: VM146:00/2018

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI OSAKESÄÄSTÖTILIN TULOVEROTUSTA JA ERÄIDEN VAKUUTUSTUOTTEIDEN TULOVEROTUKSEN UUDISTAMISTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Valtiovarainministeriö on 1.10.2018 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi osakesäästötilin tuloverotusta ja eräiden vakuutustuotteiden tuosverotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi. Nasdaq Helsinki Oy (jäljempänä "Pörssi") kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Yleistä

Pörssi kannattaa esitysluonnoksessa olevien osakesäästötiliä ja muita sijoituskohteita koskevien verosäännösten säätämistä ja niiden voimaan saattamista esitetyin tavoin 1.3.2019. Valtiovarainministeriön toisen lausuntopyynnön (VM112:00/2018) kohteena oleva ja ehdotettu laki osakesäästötilistä on pörssin mielestä asianmukainen ja toimiva tapa ottaa osakesäästötili käyttöön Suomessa.

Osakesäästötilin merkityksestä ja vaikutuksista

Osakesäästötili on säästämisen ja sijoittamisen työkalu, jolla voidaan osaltaan parantaa kotimaisten rahoitusmarkkinoiden toimintaa yleisesti sekä kannustaa suomalaisia monipuolisempaan säästämiseen ja aktiivisempaan sijoittamiseen. Tilien käyttöönottoa puoltaa myös vastaavanlaisten tilimallien suosio muissa pohjoismaissa, erityisesti Ruotsissa. Osakesäästötili tarjoaa nykyisiin vaihtoehtoihin verrattuna joustavamman toimintatavan osakesäästäjän eläketurvan täydentämiseksi. Esitysluonnos yhdessä siihen liittyvän tuloverotusta koskevien muutosehdotusten kanssa edistää myös eri sijoitusmuotojen nykyistä neutraalimpaa verokohtelua.

Osakesäästötili on sijoittajalle yksinkertainen tapa ohjata mahdollisesti tehottomampaan kohteeseen sijoitettuja varoja hänen kannaltaan tuotto-odotuksiltaan parempiin tai kullekin sijoittajalle muutoin sopivimpiin kohteisiin. Sijoittamistapojen monipuolistumisen lisäksi näin vahvistetaan osaltaan kotimaista omistusta ja yksityishenkilöiden mahdollisuuksia olla vaikuttamassa yritysten kasvusuunnitelmiin paikallisten yritysten äänivaltaisina omistajina. Selvää myös on, että jo listautuneet ja tulevaisuudessa listautuvat yhtiöt voivat saada osakesäästötilillä tehtyjen sijoitusten kautta lisää varoja kasvuun ja työpaikkojen luomiseen. Nasdaqin tekemien selvitysten mukaan listattujen kasvuyhtiöiden merkitys uusien työpaikkojen luomisessa on selvästi suurempi kuin listaamattomien yritysten. Työpaikkojen lisääntyminen vaikuttaa monella tavalla positiivisesti taloudelliseen aktiviteettiin ja julkiseen talouteen. Tällä kaikella on osaltaan positiivinen vaikutus verokertymän määrään.

Osakesäästötilin sisällä tehtävien sijoitustapahtumien jääminen niiden toteutushetkellä verotuksen ulkopuolelle aktivoi säästämistä ja poistaa verosyyt salkun allokaatiopäätöksiä tehtäessä. Tämä tehostaa jälkimarkkinan likviditeettiä ja hinnanmuodostusta, ja pienentää listayhtiöiden oman pääoman hankintakustannuksia.

Yksityiskohtaiset ehdotukset

Jäljempänä Pörssi tekee ehdotuksia esitysluonnoksen kohdista, joiden kehittämällä osakesäästötiliä koskevaa sääntelyä voitaisiin verotuksen osalta parantaa.

Tappioiden käsittely verotuksessa

Esitysluonnoksen mukaan osakesäästötilillä syntyvät luovutustappiot eivät olisi verotuksessa vähennyskelpoisia. Osakesäästötilin tappio olisi vähennyskelpoinen vasta silloin, kun osakesäästötili lopetetaan. Osakkeiden myynneillä ja niistä saatavilla luovutusvoitoilla tai luovutustappioilla ei näin ollen olisi merkitystä laskettaessa osakesäästötilin tuottoa.

Verotuksen kohdentamiseksi neutraalimmin ja tasapuolisen osakesäästötiliin Pörssi ehdottaa, että tappion vähentäminen tapahtuisi osakesäästötilillä samalla tavalla kuin muissa vastaavissa sijoituskohteissa, kuten sijoitusrahastoissa. Tämä helpottaisi myös uusien säästövarojen tallettamista tilille enimmäisrajan puitteissa ilman, että tili tulisi lopettaa ennen varojen siirtämistä.

Hankintameno-olettama

Esitysluonnoksen mukaan osakesäästötililtä tehtäviin nostoihin sisältyvän tuoton verotus on kytköksissä ainoastaan tilille tehtyjen sijoitusten jäljellä olevaan määrään ja tilin nostohetken markkina-arvoon. Tuoton verotuksessa ei sovellettaisi hankintameno-olettamaa.

Verotuksen kohdentamiseksi neutraalimmin ja tasapuolisen osakesäästötiliin Pörssi ehdottaa, että hankintameno-olettamaa sovellettaisiin osakesäästötiliin samalla tavalla kuin muissa vastaavissa

sijoituskohteissa, kuten sijoitusrahastoissa. Esimerkiksi kaavamainen tietyn omistujan jälkeen ja säästäjän aloitteesta sovellettava hankintameno-olettama huomioisi pitkänomistujan ja inflaation vaikutuksia nykyisin käytettävän mallin mukaisesti.

Osakkeiden siirto omalle tilille erityistilanteessa – lisäys ehdotus

Pörssi on lausunnossaan osakesäästötililaista esittänyt harkittavaksi, että lakiin lisättäisiin säännös mahdollisuudesta siirtää osakesäästötilillä oleva arvopaperi säästäjän toiselle arvo-osuustilille. Tällainen säännös rajoittuisi koskemaan tilanteita, joissa sijoituskohteena oleva osake ei enää täyttäisi sijoituskohteen määritelmää (osake ei enää syystä tai toisesta olisi kaupankäynnin kohteena pörssissä tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä). Säännöksen tarkoituksena olisi mahdollisuus korjata tilin tilanne lain tarkoituksen mukaiseksi myös muutoin kuin myymällä kyseinen sijoituskohde.

Pörssi ehdottaa, että tämä seikka otettaisiin huomioon myös verotusta koskevan esitysluonnoksen jatkovalmistelussa. Verotuksessa kyseisen siirron säästäjän omalle tilille ei luonnollisesti tulisi aiheuttaa verotustapahtumaa. Mikäli tarpeellista, tämä voidaan selventää verosäännöksissä tai verottajan ohjeissa.

Käyttöönoton aikataulu

Osakesäästötilin käyttöönotto tulisi Pörssin mielestä toteuttaa mahdollisimman pikaisesti, ja mikäli mahdollista, jo ennen esitysluonnoksen mukaista säästövarojen vastaanottoaikataulua (1.1.2020).

Pörssi esittää harkittavaksi sitä, että säästövaroja voitaisiin siirtää osakesäästötilille jo 1.7.2019, mikäli tämän arvioidaan olevan verolakien soveltamisen sekä palveluntarjoajien ja verottajan valmistautumisen kannalta riittävää ja kohtuullista. Esityksen mukainen yksinkertainen osakesäästötilin sopimusmalli ja toiminnan alkuvaiheen sijoituskohteiden määrä (osakkeet) sekä palveluntarjoajien nykyiset kehittyneet tieto- ja tilijärjestelmät ja sopimuskäytännöt voivat mahdollistaa ehdotettua nopeamman toteuttamisaikataulun.

Helsingissä 29. lokakuuta 2018

NASDAQ HELSINKI OY

Henrik Husman
toimitusjohtaja

